

**Бракераж комиссияның жұмысын
откізу нәтижелері бойынша анықтама**

2023ж 28 ақпан

Бракераж комиссияның құрамы:

- Абишева А.Т – «№15 бебекжай» менгерушісі;
- Шемякина О.В – «№ 15 бебекжай» диетапке;
- Шеда Т.В - «№15 бебекжай» коймашысы;
- Нургалиева А.Т – ата-аналар көгамының екілі.

Талдау сұрақтары:

- тәрбиеленушілердің тамактандыруды үйымдастыру; дастархан жаю;
- ересектердің жұмысындағы үйлесімділік және оларды тамактандыруды үйымдастыруға басшылық сту;
- тамактану кезінде тәрбиешінің балалармен қарым-катынасы;
- стендтерде ата-аналарға арналған тамактану туралы акпараттың болуы.

Мекеменің оку жылына арналған жылдық жұмыс жоспарына сәйкес тамактануды үйымдастыру бойынша жедел бақылау шаралары жүргізілді, балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын тәрбислеу.

Тексеру барысында мыналар анықталды: бебекжайда тамактануды үйымдастыру балалардың денсаулығын коргауга және нығайтуға кепілдік беретін шарттардың бірі болып табылады. Мекемеде балаларды тамактандыруды үйымдастырудың негізі санитарлық-эпидемиологиялық ережелер мен нормативтермен ұсынылған орташа тәуліктік онімдер жиынтығы, сондай-ақ олардың негізінде жасалған шамамен 10 күндік ас мәзір болып табылады. Мекемедегі балалардың тамактануы әкімшіліктің тұрақты бақылауында болады. Топтардағы тамактану режимі жас пен гигиена талаптарына сәйкес келеді. Балалар тиісті ыдыс-аяқпен қамтамасыз стілген, устелдер мен орындықтар есу көрееткіштеріне сәйкес келеді, Санпинге сәйкес таңбаланған. Тамақ беру тамактану кестесіне сәйкес жүргізіледі. Ыстық ас балаға орташа ыстық күйінде беріледі, тартымды келбеті мен дәмді дәмімен.

Ересектердің жұмысында балаларды тамактандыруды үйымдастыру жөніндегі барлық іс-шаралар келісілген түрде жүргізілді, тамактандыруды үйымдастыруға басшылық сту тәрбиеленушілерді ұтымды және төңгерімді тамактанумен қамтамасыз етуге бағытталған жағдайлар жасауға, тамақ дайындауда пайдаланылатын тағам өнімдерінің, тағамның сапасы мен қауіпсіздігіне кепілдік беруді, тәрбиеленушілердің тамактану тәртібінде дағдыларын қалыптастыруды қамтамасыз етуге бағытталған.

Мектепке дейінгі білім беру мекемесіндегі тамактану екі жас санатына арналған "10 күндік ас мәзірге" сәйкес үйымдастырылады: 1,5 жастан 3 жасқа дейінгі балалар және 3 жастан 7 жасқа дейінгі балалар (негізінде балалардың тағамдық заттар мен энергияға физиологиялық қажеттіліктеріне сәйкес СанПиН ұсынған "Мектепке дейінгі білім беру үйымдарында балалардың тамактануында колданута арналған негізгі тамақ онімдерінің ассортименті".

Мекеме әкімшілігі Санпиннің әр түрлі жастарға балаларға дайындалған тағамдардың мөлшеріне қойылатын талаптарын ескереді. Сондай-ақ жасанды түрде С-дайын тағамдарды витаминдеу жасалады. өз қызметін бекітілген жоспарға сәйкес жүзеге асырады).

Бебекжайдагы балаларды тамактандыруды үйымдастыру катан талаптарға сәйкес жүзеге асырылады әр түрлі жастарғы тоңтың күн тәртібін орындау арқылы. Педагогтар топтарда балаларды тамактандыруды үйымдастыру бойынша жұмыс мыналармен, жүзеге асырылатынын түсінеді

тәрбиешінің басшылығымен және:

- тамақ дайындау кезінде және тамактану кезінде қауіпсіз жағдай жасауда;
- балалар тамактану кезінде мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыруды және дұрыс салынған тамактану балалардың пайдалы әдеттерін қалайтасыратынын, негіз қалайтынын біледі тамактану мәдениеті.

Сондыктан барлық жас топтарында тәрбиешілер тамактануды үйымдастыруға және асхана бойынша кезекшілікті жүзеге асыруға жағдай жасады: кезекшілер бұрышы, кезекшілік кестесі, атрибуттар (алжапқыштар, майлыштар, наан қоралары, тазалауға арналған бассейн) бар. Кезекшілік бұрыштары эстетикалық корініске ие, балалардың назарын аударалы; топтарда балалардың білімін байтуға арналған ойындар жиынтығы бар, тамақ туралы дидактикалық материалдар жинақталған.

Балалар гигиеналық процедуралар аяқталған кезде жасалған үстелге отырады. Балалардың сыртқы әлпеті ұқыпты. Тамақтану кезінде топта тыныш, қолайлы, тәрбиешілер балалардың тамақтануына басыныштық жасайды: олардың дұрыс отыруын, үстелдің үстіндегі тәртіпті, балалардың көніл-күйін бақылайды, балалардың қандай да бір көмек сұрауына жауап береді, сонымен катар балаларға бүтінгі тағамның не екенін, қандай тағамнан дайындалғанын, оның тәбетті корінетінің түсіндіруге ете кол жетімді.

Келесі тағам алдыңғы тағамды жеп болғаннан кейін бірден беріледі. Тамақтану аяқталғаннан кейін балалар қағаз майлыштарды пайдаланады-олар аузы мен қолдарын тазалап сүртеді, сонымен қатар тәрбиеші мен кіші тәрбиешіге алғыс айтады (кейде тек еске салғанда). Тамақты баскаладан бұрын бітірген балаларға тәрбиеші баскалады күтпестен үстелден тұруға рұқсат береді, олар келесі режимге ауысады.

Кіші топта тәрбиешілер орта жастагы балаларды тапсырмаларды өз бетінше орындауға шақырады. Олар балаларда асхана кезекшілігінде қажетті дагдыштарды қалыптастыра бастайды, кейбір балалар тамақтану аяқталғаннан кейін ыдыс-аякты өз бетінізші жинаиды.

Ересек және МДТ-да балалар асхана кезекшілерінің міндеттерін адаптырауды, үстелдердің үстіне ыстыстыруды қалай кою керектігін және оларды тамақтан кейін ретке келтіруді біледі. Топтағы үстелдер әр тамақтан кейін ыстық сумен және жұгыш заттармен арнайы шүберекпен жуылады.

Барлық топтардың тәрбиешілөрі балаларды тамақтандыру кезінде басшылықты жүзеге асырады: олардың дұрыс отыруын, үстелдің үстіндегі тәртіпті, ас күралдарын дұрыс пайдалануды қадағалтайтын, балалардың назарын дәмді дайындалған тағамға аударады, кіші топтарда балаларды тамактандырады. Алайда, тәрбиешілер балаларға тағамдардың атауларын әрдайым берे бермейтіні, аспазшы ыдыс-аяқ дайындау үшін қандай тағамдарды қолданғаны туралы әнгіме жүргізбейтіні (алдын-ала жұмыс), мекеме аспаздарының аты мен әкесінің атын еске түсірмейтіні, бұл оларға күрмет көрсетуге ықпал ететіндігі атап етілді.

Барлық жас топтарындағы балаларда тамақтану дағдылары қалыптасады: балалар тағамды аз-аздан алу керек екенін, жақсылап шайнап, тамақтану кезінде сейлеспесеуді, наиды ұсақтамауды біледі. Барлық балалар ас құралдарын, майлықтарды пайдаланады, тамақ үшін алғыс айтады. Тамақтану кезінде балалар бір-бірімен сейлеспейді, тәрбиешіге көмек сұрап жүгінеді.

Мектепке дейінгі білім беру мекемесіндегі балалардың тамактануын үйымдастыру отбасындағы баланың дұрыс тамақтануымен үйлесуі керек. Осы мақсатта әр топта "Ас мәзірі " бар, ата-аналарга баланың мектепке дейінгі білім беру мекемесінде күні бойы алатын тағамдары туралы ақпарат, педагог балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларды тәрбиелеу мәселелері бойынша жоспарлы көнестер береді. Осылайша, тамактану мен мәдени-гигиеналық тәрбиені үйымдастыру туралы корытындыны балалардың тамақтандыру кезінде жасауга болады .

Қорыттындылар мен ұсыныстар: Бебекжайда тамақтануды үйымдастыруды, мәдени-
гигиеналық дәғдиларды тәрбислеуді, балалардың дастархан басында езін-еzi ұстau мәдениетін
бақылаудың тиімді жүйесі қалыптаскан. Тәрбисленушілердің тенгерімді тамақтануын
үйымдастыру жөніндегі мекеменің жұмысы қанағаттанарлық деп танылсын.

Комиссия мүшелері:

Абишева А. Т

Шемякина О. В Рад

Шеда Т. В 25.01.

Нургалиева А. Т Нургалиева А. Т.